

Núm. 407

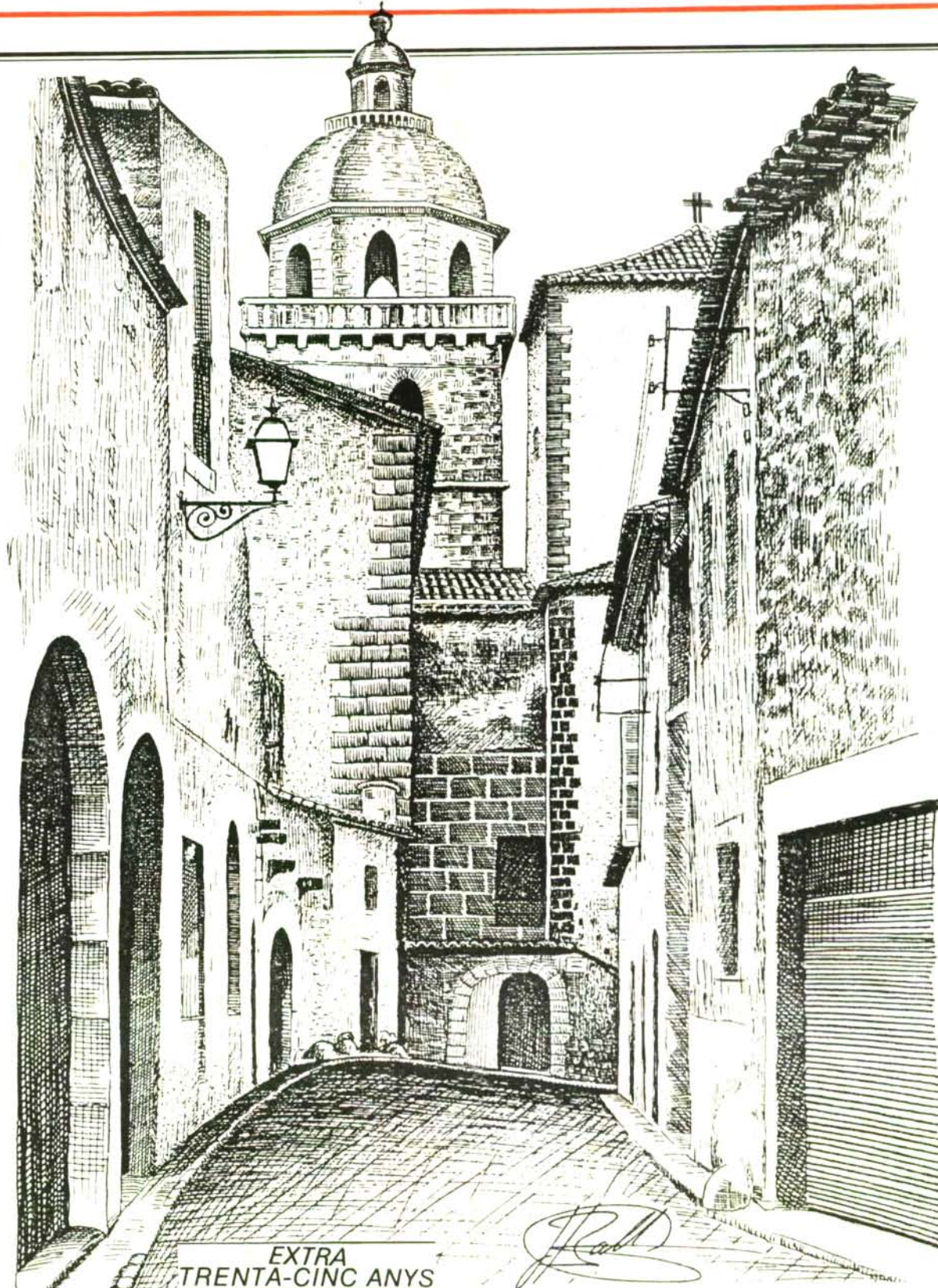
Any XXXV

BONA PAU

PRENSA
Catalana

MONTUÏRI

GENER 1987

EXTRA
TRENTA-CINC ANYS

Associació de la
Premsa Forana

Temes de cultura popular

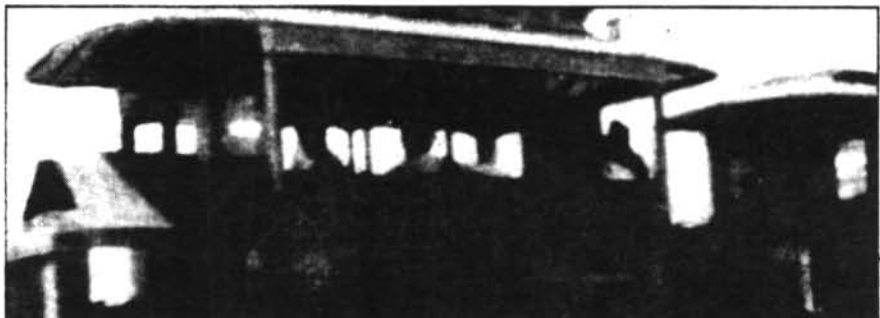
Conselleria d'Educació
i Cultura del Govern Balear

ES TRENET

Fa cinquanta-vuit anys vaig conèixer per primera vegada la platja de S'Arenal. Era un desert. No hi havia ni camí ni carretera. En aquelles saons Mallorca no coneixia encara la febre de banyar-se a la mar i mancarien molts d'anys per arribar a les massives onades de cares rosses i de cabells daurats que, avui dia afamegats de sol i d'iode, vénen i es tomben damunt les arenes immaculades, per torrar-se talment escamarlans a la planxa. Llavors no. No corriem el perill d'esgarronar-nos en aquests paratges tranquils i solitaris. La natura era aquí totalment verge.

Al començament de la platja, si veníeu de Ciutat, hi trobàveu Ca'n Pastilla i a l'altre cap un quern de cases, que es deia S'Arenal. Ca'n Pastilla tenia una dotzena de cases només, on hi estiuiejaven algunes famílies benestants. Però en tot i ésser tan pocs els veïns, els tramvies elèctrics de Ciutat hi descarregaven, tres o quatre voltes al dia, uns escasos passatgers. A l'altre extrem de la platja, com hem dit, s'hi trobava S'Arenal, de Lluçmajor, que consistia en dues embostes de cases, baixes i senzilles, on alguns llucmajors hi malpassaven mig estiu, puig que en arribar Santa Cànida, sa Patrona, havien d'aplegar veles, per anar a la festa i, l'endemà, començar la tasca de la collita de les ametles, de què en són tan rics els llucmajors.

Hem dit que la platja era llarga i deserta. En tot el seu trajecte hi havia sols tres cases: la primera era Ca'n Rigo, la segona Ca'n Moner, i la tercera... encara no existia! Així de solitari era el nostre paratge. No volem dir amb això que no s'hi ves qualque persona nedant, amb la vestimenta pròpia de l'època, d'una sola peça, que sols deixava al descobert la meitat dels braços i dels genolls en avall, amb les clàssiques retxes blanques de zebra d'un dit d'amplària. Amb un poc de bona sort podíeu topar-vos amb alguns pagesos, acabades les messes, eixancats damunt la bístia, que també entrava a l'aigua fins que aquesta li arribava tall de panxa. Que les bísties també tenen

TRAMVIA ARENAL S.A. TRACTOR D'ARROSSAGADA I VAGONS DE PASSATGE

dret a rentar-se, al manco una volta a any!

Corregueren els anys i l'evolució arribà també a la nostra platja. Els diumenges començaren a veure-s'hi alguns banyistes més, tots de les nostres contrades, que cercaven refrescar la seva còrpora en el rigor de la canícula. Sense esperar ni un minut més, les nostres autoritats, sempre zeloses de l'ordre i el bon nom, programaren, ran de S'Arenal, tres zones ben delimitades, veïnades una de l'altra, per als diferents usuaris de les nostres aigües blaves. La primera, que es trobava gairebé davant les mateixes cases de S'Arenal, estava reservada al sexe femení. Seguia en direcció cap a Ciutat, la zona on s'havien de banyar els homes. I a continuació venia la tercera, que es destinava... a les bísties! Així de separats els tres grups...

Per unir les dues "poblacions" indicades, no hi havia encara l'actual carretera ni fins i tot un mal camí, ran de la mar. Amb tot i això, per salvar aquesta distància de cinc quilòmetres, teníem un trenet, d'un sol vagó, però un trenet! Així mateix, a voltes, si les circumstàncies ho demanaven, li enganxaven un remolc, per dur més gent. El nostre trenet duia un motor de gasolina, que us resplendia dins el cervell i feia tremolar tot el buc. Un dolç i suau tremolor, que us invadia les cames i el cos sencer, per fer més variat el trajecte. A la fi ho agraïeu, perquè us llevava la son i així podíeu admirar el paisatge i les postes de sol meravelloses. Era un trenet domèstic, pacífic i sense pretensions, que amb greu dificultat mai

sobrepassava els quaranta per hora, malgrat que els majors d'edat cregues sin que aquella velocitat vertiginosa era ben temerària, puig corrien el perill de sortir-nos dels rails o esclafar-nos contra les primeres cases de S'Arenal o de Ca'n Pastilla. Els estudiants maliciosament li deien "Sa Porcelleta". Era un trenet familiar on cada dia us hi trobàveu amb les mateixes cares. I com que ningú mai no tenia presses, ni d'anada ni de venguda, era ben comprensible que esperàssim a què hi fossim tots, perquè tots teníem dret a anar a Ciutat.

D'aquesta manera el nostre trenet feia i desfeia el camí, que hi ha d'aquí a Ca'n Pastilla, i de Ca'n Pastilla aquí, tres voltes al dia. Perquè vegeu si era familiar us diré que el conductor es prenia el dret desitjant d'aturar la maquinària, per botar i arribar fins a l'aigua, d'on arplegava uns quants de tions o de branques, que el temporal havia tirat damunt l'arena. Ell necessitava llenya per encendre el foc per fer el sopar o per escalfar-se les vetlades d'hivern. En feia un feix, el fermava i, a peu segur i amb parsimònia patriarcal, retornava al vagó. La col·locava on manco estorbàs al passatge. I llavors, a tot gas, per rescabalar el temps perdut, tornàvem a partir.

A dos llocs distints del trajecte, les vies es duplicaven. Preníem la de la dreta, esperant que arribàs l'altre trenet, que havia de venir per la mateixa línia i que tant es podia torbar un quart com mitja hora.

Quin temps, aquell, i com ha canviat, S'Arenal els darrers anys!

Joan Llabrés i Ramis. S'ARENAL

Els dies clars són els més apropiats per a obtenir aquestes fotos. El contrast de conradis i campanar donen a la perspectiva un aire singular.

TRENTA-CINC ANYS

Han transcorregut trenta-cinc anys des d'aquell gener de 1952 i durant aquest temps són molts els esdeveniments que hem viscut i nombrosos els canvis en els que ens hem vist immersos: hauran estat 35 anys unes vegades passats amb satisfacció i benestar i altres, al contrari, embarcats en crisi, desencant, desil·lusió.

Durant aquests set quinquennis hem procurat sempre allunyar-nos dels enfrontaments amb qualsevol sector de la vida montuïrera, si bé això no vol dir que hàgim tergiversat els fets o conduït el lector a interpretar-los erròniament. Les nostres pàgines, per altra part, han estat obertes als qui han volgut manifestar els propis punts de vista i fins i tot a aquells que no han estat d'acord amb el que s'havia publicat.

Volem manifestar una vegada més que el nostre desig ha estat reflectir tots els esdeveniments actuals i històrics de la vida montuïrera i també difondre la vida i obra dels montuïrers que en el transcurs de la seva existència han destacat en els camps de les lletres, la ciència, arts, política, esports o altres manifestacions, la tasca dels quals ha incidit més o manco directament sobre el poble.

Igualment ens hem fet ressò dels diferents canvis polítics, socials i religiosos que s'han donat a Montuïri. I han estat molts! La gent que al inici de la nostra publicació tenia una ideologia determinada —a conseqüència d'una significativa educació o d'una especial manera d'entendre la vida— ara, quan el món corre canviant constantment a una increïble velocitat, hem hagut d'adaptar-nos al moment que ens ha tocat viure per a no restar immòbils ni caminar darrera el temps ni les circumstàncies.

Tant si miram cap enrera com si atalaïam el futur, ens sentim complaguts; el fet d'anar creixent en contingut i en lectors suposa ésser de cada vegada més acceptats. I el dia en què l'actual cos de redacció, ara curt, augmenti en persones que se sentin joves, BONA PAU rebrà aquell aire nou i saba renovada que, amb sinceritat, creim que encara li manca.

Malgrat tot, som optimistes. Mentrestant celebrem gojosos els trenta-cinc anys. I ho feim amb la satisfacció de no haver mancat mai a la cita mensual i amb l'esperança il·lusionada que BONA PAU continuarà plasmant de cada dia millor totes les peculiaritats de la vida montuïrera.

ONOFRE ARBONA I MIRALLES

REBAIXES

Un dels factors que més marquen aquests dies del primer mes de l'any, és el de les rebaixes. Aquest fet sociològic que ens acaba de buidar les butxaques després de les compres dels Reis, és un esdeveniment esperat per moltes senyores que aprofiten la baratura per adquirir tota una sèrie de «prendes», alguna de les quals romandrà, segur, en el guarda-robes sense estrenar.

I és que la febre per les rebaixes es converteix en una espècie d'histèria col·lectiva que ens aboca a consumir per consumir, essent aquest fet una de les causes principals de la ja famosa i terrible costa de gener. La gent efectiva-ment, amb la llengua quasi defora, està

reкорrent el marathón alocat de les compres perquè «ara tot és més barat o a la mitat de preu».

El fet de les rebaixes m'ha fet reflexionar sobre aquelles coses que per a molts de nosaltres són uns valors positius però que a vegades venem també amb rebaixa, inclús qualche pic a preu de «saldo».

Sovint venem a baix preu les nostres conviccions davant una persona que no opina com nosaltres. Preferim llogar una pel·lícula de vídeo perquè els al·lots estiguin entretinguts enlloc de quedar-nos una estona jugant amb ells. Ens agrada que els veïnats i companys de treball

ens jutgin per les aparences i per això diem un ritme de vida econòmicament superior al que podem. Si som creients, amagam la nostra identitat com a tals per por que l'altre no se'n rigui de nosaltres... ¿No són totes aquestes coses vendren's una mica a nosaltres mateixos a preus rebaixats?

Les rebaixes del mes de gener ens podrien animar a no fer mai rebaixes en el pla dels valors humans i espirituals, les conviccions i les creences, els sagraments i l'evangeli.

ANDREU GENOVART

BON NADAL

Vos desitjam a tots
des de cada àrea de la nostra activitat

ÀREA ACCIÓ SOCIAL

- ◇ Personal.
- ◇ Acció social.
- ◇ Hospital General.
- ◇ Hospital Psiquiàtric.
- ◇ Llar de la Joventut.
- ◇ Llar de la Infància.
- ◇ Llar dels Ancians.

ÀREA CULTURA

- ◇ Cultura i Educació.
- ◇ Xarxa biblioteques.
- ◇ Esports.
- ◇ Escoles esportives.

ÀREA ECONOMIA

- ◇ Foment de l'indústria, comerç i turisme.
- ◇ Agricultura.
- ◇ Hisenda.

ÀREA COOPERACIÓ

- ◇ Ordenació del territori i urbanisme.
- ◇ Pla d'obres i serveis.
- ◇ Xarxa viària.
- ◇ Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament (SERPREISAL).

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

De cuina antiga mallorquina (1)

Destaca la riquesa i el grau d'elaboració

Després d'un llarg lapse de temps en què no havia escrit pràcticament res per a BONA PAU, he pensat que seria bo parlar una mica de cuina antiga mallorquina. Des de fa una bona partida de temps investigam la primera recopilació de cuina que coneixem: la que va fer el frare agustí Jaume Martí i Oliver, nat a Palma el 1712 i mort al convent d'agustins de Felanitx el 1788.

Coneixem cinc manuscrits que contenen aquesta recopilació amb diferències més o menys notables entre ells. Dos d'aquests manuscrits són segurament del segle XVIII i els altres tres de la primera meitat del segle XIX. El primer manuscrit (A) conté 134 receptes; el segon (B), 167; el tercer (C), 148; el quart (D), 161; i el quint (E), 179.

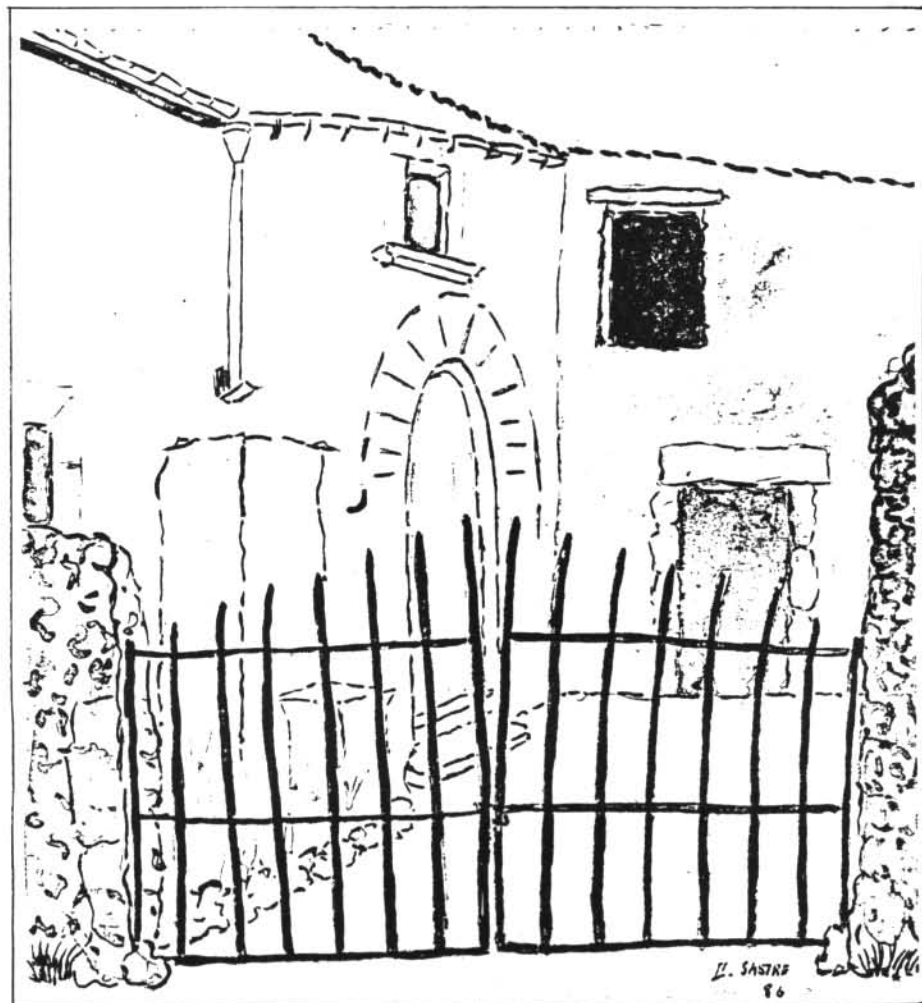
Els manuscrits que fan classificació de les receptes tenen en compte els aguisats, les pastes i les confitures en apartats diferents. Entre els aguisats hi ha diverses classes d'ofegats, cassoles, escabetxos, estofats, una bona quantitat de farciments i de greixoneres, ous, arrebossats, rostits, salmoreigs i moltes salses. Entre les pastes tenim diferents classes de bunyols, coques o casques, pastes, pastelons, tortades, etc. De confitures n'hi ha també per a tots els gusts: de carabassa de cabell d'àngel, de cires guindes, d'albercocs, de melicots, i fins i tot d'ametllons, de patata, de tronxos de lletuga, de síndria, d'albergínies, etc. Els copistes de la recopilació distingeixen també entre les confitures i les melmelades. D'aquestes darreres n'hi ha de tota classe de fruita i també de flor

de borratja, de roses i de clavells, de taronges de la Xina i de llimones i així mateix de violetes.

Hem de pensar, d'altra banda, que no es tracta d'una cuina popular, en molts de casos. Segurament aquest receptari es refereix més tost a la cuina pròpia dels estaments aristocràtics o dels dies de festa senyalada. Deim això perquè sabem que la immensa major part de gent de les classes populars tenien un règim de vida molt frugal i senzill. Ens consta, per exemple, que en aquest segle els pobres, que eren molts, en anys de mala collita sobretot, s'hagueren d'abondar als garrovins o, simplement, a allò, poc, que la caritat paternalista dels poderosos els aportava. A més, el mateix fet de la popularitat fa que no sigui necessari consignar aquestes receptes en els receptaris de l'època, simplement perquè tot hom en coneix les formes d'elaboració.

Les receptes que trobam en aquests manuscrits ens indiquen la riquesa i el grau d'elaboració a què havia arribat la cuina tradicional mallorquina, a base de tota una sèrie d'ingredients típicament mediterranis. Crec que no és mester dir que alguns d'aquests plats els trobam també, amb petites diferències, en d'altres llocs de la nostra àrea cultural (Catalunya, País Valencià) o fins i tot d'altres terres del Mediterrani Occidental: França Meridional, Itàlia (amb Sicília), Nord d'Àfrica, etc. Un problema amb què ens trobam és saber fins a quin punt es tracta de plats «inventats» pel P. Jaume Martí. Crec que no hi ha dubte que almenys en gran part dels casos ens trobam amb plats molt antics, potser de l'època medieval. Almenys això és el que sembla pel nom, pels tipus d'ingredients i per la forma d'elaboració.

Els pròxims mesos donarem a conèixer aquestes receptes d'aguisats, pastes i confitures, algunes de les quals puc donar fe que funcionen molt bé perquè hem fet l'experiència d'assajar-ne l'elaboració, amb molt de gust per a tots els qui hi hem participat.

Devers Es Pou del Rei, a Can Puret, podem veure aquesta raconada, barreres tancades, que ens ha dibuixat Na Catalina Sastre.

EMPRESARIO. PROXIMO
LANZAMIENTO. NUEVAS
LINEAS DE CREDITOS
SUBVENCIONADOS PARA SU
EMPRESA EN MEJORES
CONDICIONES Y CON MENOR
INTERES.

Mejorar su mañana es nuestro trabajo, hoy.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Economia i Hisenda

Els lectors opinen sobre BONA PAU

Les respostes són molt diverses

L'avinentesa del 35è aniversari ens ha menat una vegada més a sol·licitar de distints lectors les pròpies consideracions, punts de vista, opinió i altres importants estimacions respecte a BONA PAU.

Hem procurat obtenir respostes de persones de diferent edat, sexe, criteri, concepció de la vida i de la societat, parers molt valuosos i dignes de tenir en consideració.

Així s'expressaren els nostres consultats:

Joana Aina Martorell Lladó
Una dona de 76 anys

Diu que «una cosa que ho duu tot, trob que ha d'esser bona i per això m'agrada». Considera que no hi manca res i que tota la revista li agrada. És del seu gust tota la revista i tampoc llevaria res, però «si qualche cosa hagués de llevar, suprimiria les crítiques perquè no són simpàtiques». «M'agrada —diu— tot tipus de notícies, menys l'esport, perquè trob que és una cosa pels més joves».

M.ª Magdalena Alcover i Apol·lònia Miralles
Dues nines de 13 anys

Són contestes coincidents en una i altra. Troben «que està bé, perquè s'escriu en la nostra llengua i xerra de les tradicions del nostre poble». Consideren que hi manca la predicció del temps que farà el mes que ve. El que manco els agrada i el suprimirien «és en Xerrim degut a que a vegades es pensa fer gràcia i pot molestar a persones». I l'espai dels esports és el que més els agrada.

Cristòfol Cerdà i Maria Rullan
(matrimoni)

Conserges del camp de futbol

Reben BONA PAU a Ciutat des de fa cinc anys i diuen: «Ens agrada perquè toca temes que són del poble i gràcies a ella ens enteram de molts coses que a Palma no sabríem». «Proposaríem que a través de BONA PAU poguéssim fer que els pares participassin més en l'ajuda a l'esport perquè és ben necessari. BONA PAU podria ajudar en aquest aspecte». «No s'ha de llevar res —diuen ells— sinó posar encara més a fi que sigui més ample i afegir notícies, informacions, reportatges, entrevistes...»

No els agrada «tot lo que parla de política i les crítiques negatives d'un i d'altre. Com que no som polítics ens agradaria que en el poble ens tractassin com a germans i sols posaríem a BONA PAU crítiques positives».

Portada del número extraordinari de la publicació mensual.

Es tan poc el temps transcorregut des de l'aparició del número 400 que ara, amb motiu del 35è aniversari sols hem volgut deixar-ne constància i un poc més.

Pere Sampol Mas
Tinent de Batle, Regidor de Cultura

«Valor molt positivament l'existència d'una revista local que recull la història del nostre poble, especialment des de la darrera etapa. Suposa un compromís ferm en la tasca de recuperació de la nostra llengua.»

«Crec que hi manca més opinió. Potser donaria opció a tothom que volgués publicar articles sobre temes d'actualitat. Evidentment això provocaria debats, però sempre que es donassin igualtat d'oportunitats seria positiu. Crec que ja hem madurat suficientment per a no haver de tenir por als debats.»

«No suprimiria res perquè sí. Pens que totes les aportacions són positives, encara que reduiria l'espai destinat a l'església, que a determinats números és excessiu.»

«Evidentment el que sigui una publicació íntegrament en català m'agrada molt. També és important la informació que dona mensualment als lectors que quasi és la única informació escrita que reben de l'actualitat del nostre municipi. Una altra secció que m'agrada és la

Ajuntament de
Montuiri

L'Ajuntament de Montuiri
felicitava a BONA PAU
en el seu 35.è aniversari

Es desitja la continuïtat de la revista

(Ve de la 7.ª pàg.)

d'entrevistes a personatges del poble que ens ajuda a conèixer millor a persones que no valoram en la justícia que es mereixen.»

«Crec que BONA PAU en el seu afany de ser neutral perd frescura i espontaneïtat. Evidentment les informacions han de ser objectives, però un medi de comunicació no pot amagar el cap davant determinats fets per por de ser qualificat de partidista. Crec que la revista hauria de ser més crítica amb el poder, tant estatal com autònom o local. Cert que això provocaria algunes queixes, però indubtablement la millor manera de no tenir ningú content és intentar contentar a tothom. És la meua opinió que faig en un sentit constructiu perquè pens que BONA PAU ha de seguir endavant amb la col·laboració de tots.»

Mateu Ginard Sampol Representant del P.S.M.

Ens diu que «és una revista oberta i plural i que recull en constància els esdeveniments de la vida quotidiana a Montuïri; a més a més cal remarcar la important tasca de normalització lingüística que desenvolupa». Considera que «el seu àmbit d'opinió, marcadament localista, fa que es deixin de banda aspectes d'informació més generals i qüestions de debat». «Donat que és una revista oberta a qualsevol informació pot ésser d'interès per a alguns dels seus lectors».

Per altra banda diu que sobretot li agraden les «entrevistes, informació demogràfica i pluviomètrica».

Joan Miralles Julià Cap del PSOE

Comença dient: «És una bona font d'informació per als montuïrers i, degut als esforços que suposa la seva elaboració, val la pena conservar-la». «Crec que li falta sortir més al carrer, cercar les opinions populars, tota la problemàtica del poble (economia, cultura, treball, política...) i ser un poc més plural».

Diu que no suprimiria res, sinó al contrari, «seria convenient crear seccions noves, si bé "En Xerrim" s'hauria de

convertir en una secció més seriosa i recollir un poc més les veritats». Acaba amb aquesta afirmació: «Tenc una valoració positiva de totes les seccions».

Gabriel Mayol Gomila President Local d'A.P.

A les nostres preguntes respon així: «M'agrada perquè informa de les coses que passen a Montuïri». Diu que «hi manquen cartes al director i un espai de passatemps, però no suprimiria res». Sobretot el que més li agraden són «les entrevistes i l'espai "s'ha dit què..."». «Les entrevistes s'haurien de potenciar més perquè surten coses que són interessants i fugen del que tocam cada dia. S'hauria de donar més extensió a elles i, per ventura, llevar un poquet dels temes que només fan referència a l'Església. Això no vol dir, de cap manera, que l'aspecte religiós no hi hagi de tenir cabuda, ja que el full perteneix a la Parròquia».

Per altra part s'hauria de desitjar «que quan exposen una opinió d'un col·lectiu o d'unes persones, s'informi al màxim sobre el tema que tracten, perquè així no molestaran a ningú. Dic això en relació al fet que va succeir amb motiu de l'horari de l'autocar per anar a Lluçmajor».

Josep M.ª Munar Director de l'Escola

L'opinió que té de BONA PAU és la de ser «un fulletó mensual fet per persones i que aleshores representa una opinió molt estreta, sense desmerèixer l'esforç que deuen haver de fer aquestes, perquè cada mes quedin plenes les dotze pàgines». També considera que «hi falta una participació ampla, formada pel major nombre de persones. Si un mes no tenen pàgines per escriure-hi tots, és igual; ja hi escriuran el següent i així la tasca serà més lleugera».

Considera que «no es tracta de llevar res, sinó d'afegir-hi, massa fan els que hi col·laboren». El que li agrada més són les entrevistes que es fan a les persones que treballen a les entitats del nostre poble, aconsellant que es fassin extensives a altres, siguin o no capdavanters de les entitats». I, per altra part, el que li agrada manco és «la poca participació que hi amb el Consell de Redacció. Si tots els diaris i revistes el duen escrit a un raconet, per què BONA PAU no?».

Aina Gomila Nicolau Al·lota jove de 16 anys

«M'agrada —comença dient—, és en-

Era un dia clar de sol amb alguns núvols que donaven a aquesta preciosa perspectiva una notable vista d'un Montuïri llunyà.

BONA PAU en general, agrada

tretinguda, a més és una font d'informació pel poble». «Hi manca més col·laboració per part de la gent jove». «No suprimiria res». El que més li agrada són «les entrevistes, "s'ha dit què..." i "25 anys enrera"». I el que manco, «lo que es refereix a política».

Guillem Fiol Tomàs
Mestre d'Escola de Montuïri

Opina que «en general és bona» i que hi manca «un major nombre de col·laboradors, sobretot per part dels més joves». No suprimiria «res, alguna vegada algun comentari d'En Xerrim, però això només en alguna ocasió molt concreta». Li agrada sobretot «tota la part d'informació del poble i les entrevistes».

Manifesta per altra part que «segons quin tipus d'articles i opinions sempre coixegen de la mateixa part».

Guillem Nicolau Garau
Home de 38 anys

BONA PAU «és positiva perquè informa de les coses que succeeixen en el poble i en conjunt m'agrada. Pens que té un gran mèrit haver continuat al llarg de tants d'anys. Hi ha moltes coses que a Montuïri duren ben poc, i ella s'ha sabut mantenir». També diu: «Podria esser bo que a més de posar el pluviòmetre possassin també la temperatura del mes. Crec que seria interessant que s'informàs si en el poble hi ha vendes, compres o lloguers de qualsevol cosa; per exemple finques, cases, etc. Igualment podrien escriure el mal nom en els naixements i matrimonis, tal com ho feis en les defuncions. Quant als esports s'hauria d'informar d'altres que no fossin sols el futbol. Per exemple si Na Tous, Na Cati de Can Pera o la família Barceló han guanyat una carrera, encara que sia fora poble. Ens agradaria saber-ho. Trob que pel seu esforç i interès s'ho mereixen».

S'haurien de «llevar el que siguin be-neïtures o doïes que a vegades surten a "S'ha dit què..." i dir només les realitats». Li agrada molt «lo que surt d'història, que estigui relacionat amb Montuïri. També les gloses dels montuïrers perquè a tots ens alegra lo que està fet

pels paisans». Finalment diu que «les fotos moltes vegades surten defectuoses».

Hem d'agrair a aquestes tretze persones les seves respostes per la crítica constructiva que han fet de BONA PAU. El lector haurà pogut comprovar que certes coses que uns aplaudeixen, altres les detesten, però... així és la vida. Per part nostra les tendrem en compte a totes.

Així mateix veim que en general agrada a tothom i que tots els enquestats desitgen la nostra continuïtat. Gràcies.

O. Arbona i G. Gomila

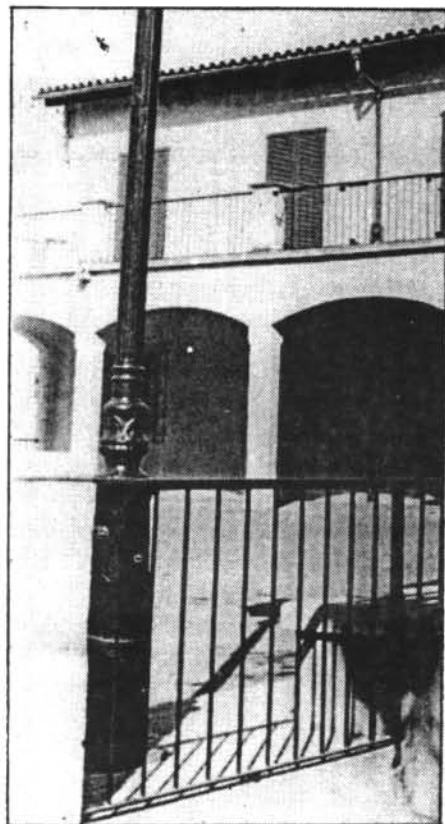
S'HA DIT QUE...

...ses festes de Nadal varen dur molta llum a Plaça: estrelles noves i resplendents, només que de tant en tant tenien problemes per mor de s'aigua. Ah! I cosa curiosa: a Plaça tot pareixia una fogatera, però no passàssiu de nit p'es carrers entre Son Rafael Mas i ses Escoles, perquè la cosa era funesta.

...es ferros i arrambadors des carrer de Sa Penya i de Sa Plaça Vella s'han fet nets i s'han pintat. Bona feina de manteniment i restauració! No tot han de ser conyes...

...betiva el nan! quina feta amb so balcó de sa Sala Mariana! Tot fa ull devers aquell racó. Ara podeu riure, però va estar a punt d'haver-hi una desgràcia feresa. És ben hora de fer un repàs a fons d'aquelles obres que se feren quan es ciment anava escàs...

...és curiós que a un Col·legi que va guanyar es premi «Baldiri Reixach», per sa dedicació a sa nostra llengua, una majoria «minoritària» de pares votassin entregar els estatuts renovats, en castellà. Però... «de més verdes n'han madurades».

...mirau que posar avionets i «tanques» en es «betlem» de l'església, és tot quant se pogui dir. Idò això hi havia enguany: aiximateix mos hem informat millor i hem entès que volia dir una protesta contra tanta guerra que hi ha en el món, cosa que el Jesús de Betlem no va voler mai.

...de moltes bandes acudeixen a Montuïri per visitar es ranejador i es local de sa Tercera Edat. Tothom se'n torna encantat. Perquè llavors mos queixem des nostre poble! I que aniria de bé, si totes ses coses de la vila funcionassin amb tanta eficàcia!

...i que preparau bones carrosses per St. Antoni d'enguany? Fins ara hem anat superant ses edicions anteriors. Sabem cert que enguany no quedarem darrera. Però, on s'han de fer ses «beheïdes»: en Es Dau o a Plaça? Voltros direu...

...com a «xerrims», demanam perdó a totes ses persones que s'hagin pogut sentir ofeses durant l'any passat 1986. Podeu estar segurs que tot s'ha dit amb sa més bona intenció del món. En tot cas, només hem fet qualque pesigolla, i mai hem volgut fer crítica amarga. També qualque vegada les hem dutes girades de peu. Però, què hi farem?

EN XERRIM

Als homes que més han destacat i enlairat M

1er. Quinquenni

1952 a 1956

Dues persones destacaren dins Montuïri en el transcurs d'aquests cinc anys: Pere Capellà i Joan Miralles Riera.

Pere Capellà, «Mingo Revulgo»

La producció literària de Pere Capellà començà a destacar alguns anys abans de l'aparició de BONA PAU, del que fou un dels primers col·laboradors, fins a la seva mort (17-12-54), tant les seves peces teatrals com les «Glosas sin malicia» que es publicaven en el «Balears» trobaren eloqüent ressó més enllà de Montuïri. Dotat de preclara intel·ligència, home «tot cor» i simpatia va reflectir en diferents obres teatrals, altres tants aspectes de la vida montuïrera. Cal destacar, sobretot, «L'amo de Son Magraner», «Sa madona du es maneig» o el «Rei Pepet», pel que respecta al teatre així com les nombroses gloses aparescudes a BONA PAU. Fou declarat fill adoptiu de Montuïri el 17 de gener de 1955 (era natural d'Algaida).

Joan Miralles Riera «Porrerenc»

Fou dues vegades batle de Montuïri:

de 1951 a 1958 i de 1975 a 1979, però fou durant la primera etapa quan l'Amo En Joan «Porrerenc» realitzà més millores en el poble. I aquestes s'han de concretar bàsicament en obres públiques: La urbanització de l'Avinguda i de la placeta d'Es Dau, l'obertura del carrer de Santa Catalina Tomàs i de Ses Escoles, l'eixampla del carrer Emili Pou, l'asfaltat del camí de Ses Rotes i de S'Avenc, la Urbanització de Sa Vinyeta, l'actual il·luminació pública, l'asfaltat i millores d'altres carrers i camins de fora vila... Fou, a més, un home amic de tots, que treballà esforçadament pel seu poble. Morí l'11 de novembre de 1980.

2on. Quinquenni

1957 a 1961

Gaspar Oliver «De Maià»

Després d'haver exercit alguns anys de tinent de Batle, Gaspar Oliver Barceló fou nomenat Batle el 9 de juny de 1959; i ho va esser durant quinze anys, fins a la seva mort (17 juliol 74).

Com el seu antecessor, també cal destacar la seva tasca en la realització de moltes millores, entre les que sobresortiren el clavegueram (alcantarillado), voravies (aceras), asfaltat a quasi tots els carrers de la vila, obertura de nous carrers, instal·lació del pes municipal i es-

tables pel bestiar, creació de la pista poliesportiva i la seva il·luminació, però, sobretot, la construcció de la nova casa de la vila, tants d'anys desitjada, i l'eixamplament de la Plaça Major. També

va exercir el càrrec de Diputat Provincial durant alguns anys. Va rebre la «Creu de Cavaller de l'ordre de Cisneros» al mèrit polític en la categoria de medalla d'or.

3er. Quinquenni

1962 a 1966

En el transcurs d'aquests cinc anys, volem distingir dos montuïrers: l'Amo En Joan «Niu», flabioler i Baltasar Poció «de sa Mata».

Joan Grimalt «Niu»

Durant més de mitja centúria, l'Amo En Joan «Niu» fou el flabioler dels Cossiers i el volem destacar precisament durant aquest quinquenni perquè fou quan va haver de dedicar més entusiasme i insistència perquè els nostres Cossiers romanguessen vius i feels a la seva tradició, ja que corrien el risc de desaparèixer per manca de balladors i d'interès.

jiri en els 35 anys d'existència de BONA PAU

Quan ell tenia sols vuit anys (1916) començà a aprendre les tonades dels balls als tretze passà a ser ballador. I des dels 23 anys o abans fou mestre flabioler a una foto feta l'any 1930, publicada a BONA PAU el maig de 1970, veim com ell ja ho era). Té 78 anys.

4rt. Quinquenni

1967 a 1971

Dirigents i jugadors de l'equip de futbol

Durant aquest quinquenni, concretament l'any 1968, es va comprar el camp de futbol gràcies a una valenta decisió d'un entusiasta grup de persones recolzades per tota la Directiva i la Parròquia. Aquestes mateixes persones feren les obres del nou «Es Revolt».

De llavors ençà, el futbol montuïrer ha anat agafant un volum de participació extraordinària que ha fet que se superassin les 100 fitxes federades, amb sis equips en competició cada diumenge per a un poble de 2.200 habitants i que tinguem un Torneig de la Llum, de merescuda fama, des de 1973.

El camp de futbol de Montuïri desde la seva inauguració ha estat objecte de successives millores.

Ara fa dos anys s'aconseguí arribar al punt més alt de l'història del Club: Jugar a categoria nacional.

Aquestes línies volen ésser un reconeixement a la labor de fa quasi vint anys, d'unes persones que treballaren per a l'esport montuïrer.

Baltasar Pocoví «de Sa Mata»

Tot d'una que es va haver retirat de músic militar (1962), En Baltasar Pocoví «de Sa Mata» vingué a Montuïri a ocupar la plaça de Director de la Banda de Música, càrrec que va exercir fins a la seva mort (30 novembre 1969).

Durant aquests set anys actuà sempre amb encert, competència i amabilitat, i del seu ensenyament i el prestigi que aconseguí la Banda, gràcies al seu esforç, no sols el recorden i l'enyoren els músics del seu temps, sinó que de llavors ençà la nostra agrupació interpreta les composicions amb un estil molt millorat i un aire més agradable.

(Continua a la pàg. següent)

(Ve de la pàg. anterior)

5è Quinquenni

1972 a 1976

Joan Miralles i Monserrat

Amb l'objecte d'encaminar i impulsar en el nostre poble les activitats artístiques, recreatives, culturals i folklòriques, es va crear en el maig de 1970 una Comissió Cultural, l'ànima de la qual fou En Joan Miralles i Monserrat. I precisament durant aquest quinquenni, va esser quan més es va notar la seva influència dins Montuïri. S'aconseguí que funcionassin deu comissions: tele-club, biblioteca, teatre, museu, música, conferències, cossiers, cine-club, excursionisme i activitats culturals (concursos, exposicions, etc.). Una tasca que va tenir aleshores una forta incidència dins el poble, la qual es va traduir en una espècie de moviment cultural i de inquietud per a la nostra història i les nostres tradicions.

En Joan Miralles, doctor en Filologia Catalana, és l'autor del llibre «Un poble, un temps», on es veu reflectada la vida de Montuïri en els primers anys d'aquest segle i a ell es deu l'ordenació i restauració de l'arxiu municipal. Té 40 anys.

HAN TREBALLAT EN LA REDACCIÓ DEL TEMA

Onofre Arbona

Gabriel Gomila

6è Quinquenni

1977 a 1981

L'Escola Pública

Poc temps abans d'arribar al començament d'aquest quinquenni l'Escola Graduada es converteix en Col·legi. Es constitueix l'Associació de Pares havent-n'hi molts que s'esforcen pel bé de l'escola.

Pel que respecta al Professorat, i gràcies a ell, es comença l'ensenyament en català, s'integra en el col·lectiu d'Escoles Mallorquines. Poc temps després i successivament es compta amb granja, hivernacle, els vuit cursos d'E.G.B. i els dos de Pre-escolar, nou pavulari i, prest, nova guarderia; unes instal·lacions i portes obertes a tothom; Premi Nacional d'Educació Física, premi «Baldri Reixach», premi «L'Antena Màgica» i altres més; menjador d'òptim funcionament, ampla participació en els Jocs Escolars, intercanvis escolars, viatge d'estudis, i «escola viatgera»; revista «Puput Xerrador» i butlletí «Als Pares»; perfeccionaments del professorat, vídeo i equip musical, taller, gimnasi i laboratori; millores a l'edifici, pati i material escolar; nombrosos llibres de lectura per als alumnes; participació a concursos i altres activitats culturals i esportives, acampades, sortides pedagògiques... i molts altres aspectes.

7è Quinquenni

1982 a 1986

El Pare Antoni Martorell

De entre els montuïrers que han sobresortit el qui més haurà deixat petjada a nivell internacional, creim que serà el Pare Antoni Martorell. I si fa més de trenta anys que la seva producció musical ha traspassat les fronteres d'Espanya —és autor de moltíssimes peces polifòniques religioses— el treim com a més destacat del darrer quinquenni per haver estat durant aquests darrers anys quan pràcticament tot el poble se n'ha donat compte de la seva vàlua i l'Ajuntament, essent-ne oficialment conscient, l'ha declarat fill il·lustre, i també el Consell Insular li ha concedit la medalla d'Honor i Gratitude de Mallorca. Com igualment se l'ha declarat membre de l'Acadèmia de Belles Arts. Té 73 anys.

Foto del quadre exposat a la Sala d'Actes de l'Ajuntament de Montuïri.

ELS DEU FETS MÉS DESTACATS DE 1986

La mort d'«Es Vicari Queló»

En el mes de **gener**, dia 15, a l'edat de 88 anys i després de 41 anys d'exercir el sacerdoci a Montuïri, moria «Es Vicari Queló». El Bisbe de Mallorca i 24 capellans concelebraren el funeral.

Accident mortal

Mentre el mes de **febrer**, el més curt de l'any, fou el que més montuïrers se'n dugué: hi hagué 7 defuncions; en el mes de **març** tres monges trobaren la mort en els creuers, entre elles Sor Rosa Ferrer.

Direcció única

Des del mes d'**abril** quatre carrers són de direcció única: Major, Pujol, Sant Bartomeu i Rei Jaume II. Sembla que la gent n'està satisfeta.

Eleccions

Dues vegades vàrem haver d'anar a votar l'any passat: el 12 de **març** sobre la permanència o no a la OTAN i el 22 de **juny** amb motiu de les eleccions legislatives. A una i altra cita electoral el poble donà mostres de maduresa política.

Emissora de Ràdio

Una emissora municipal de ràdio funciona a Montuïri amb el nom de «Ràdio Murta» des del mes de **maig**. Bastants de joves hi col·laboren i els seus programes són interessants.

El número 400 de BONA PAU

En el mes de **juny** sortia el número quatre-cents de BONA PAU. En una edició extraordinària de 24 pàgines hi partici-

Una de les més completes interpretacions polifòniques que s'han oferit a Montuïri fou la que el 15 d'agost d'aquest any passat ens va delectar a l'església parroquial el Cor i Orquestra del Teatre Principal sota la direcció de Rafel Nadal. Fou una vetllada on poguérem gaudir de les millors peces líriques de tots els temps.

paren altes personalitats i oferirem una petita història d'aquesta publicació.

Aigua de pluja

Els mesos de **juny** i **juliol** destacaren per la gran quantitat d'aigua de pluja que caigué en el nostre poble. El pluviòmetre arribà a marcar, entre els dos mesos, més de cent litres. Cal dir a més que 1986 ha estat un any plujós: S'han enregistrat més de 605 litres per m².

Nova oficina bancària

En el mes d'**agost**, el dissabte de Sant Bartomeu, una nova oficina bancària era inaugurada a Montuïri. La Caixa de Ballears «Sa Nostra» era instal·lada aquí.

Bandera i Himne de Montuïri

EL 28 d'**octubre** els nostres regidors decidiren que tinguéssim bandera i himne propi: La senyera figura amb les quatre barres de l'antiga corona d'Aragó i enmig l'escut de Montuïri; i l'himne serà el de la partitura «Flor de Murta», cançó d'un ball dels Cossiers.

Nou Parvulari

En el mes de **novembre**, concretament dia 16, fou inaugurat el nou parvulari edificat al costat de les escoles. Així l'ensenyament preescolar restarà definitivament atès i a càrrec de l'Estat.

O. ARBONA

25 anys enrera

Gener de 1962

Durant aquest mes s'han renovat la majoria dels càrrecs dirigents d'Acció Catòlica a Montuïri. Els Presidents designats foren els següents: Joan Oliver Sastre, de la Junta Parroquial; Jaume Ignasi Mateu, dels homes; Antònia Jaume Amengual, de les dones; Joan Gomila Jaume dels joves; i Magdalena Fullana Jaume, de les joves.

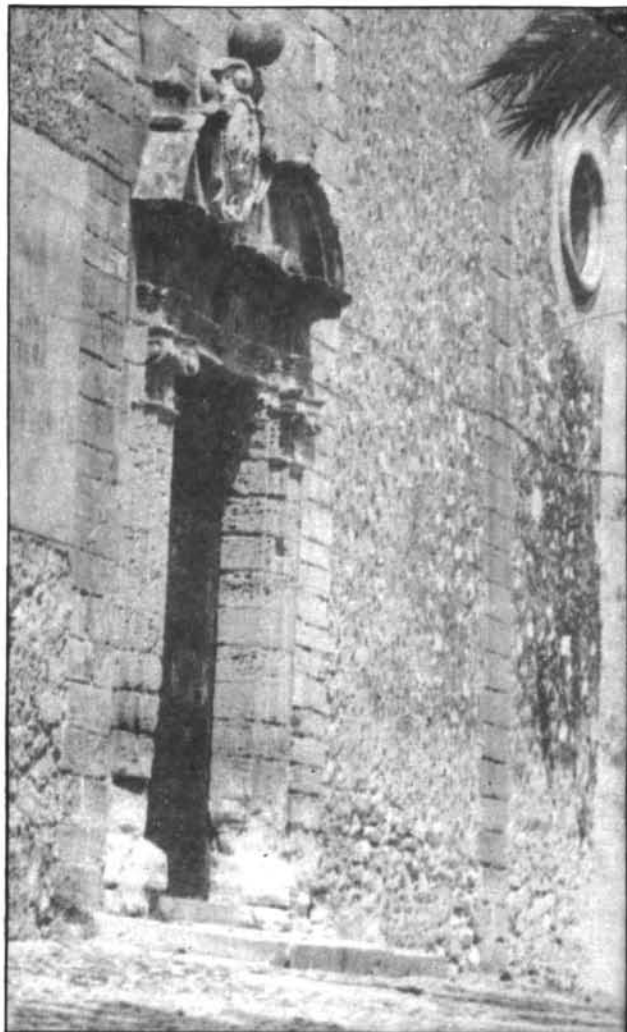

Ajuntament de
Montuïri

Beneïdes de Sant Antoni

Tots els qui vulguin fer carroces per a les beneïdes de Sant Antoni poden anar a les escoles on hi haurà el material necessari.

El diumenge dia 18, a les 11,30 se celebrarà l'Ofici i a les 12,15 beneïdes en Es Dau.

*El portal major
de la nostra església és,
des de fa temps,
objecte de
moltes mirades.*

*Aquesta foto té vint anys
i el seu desgastament
ja sembla requerir
una prompta restauració.*

BONA PAU

Director

Onofre Arbona Miralles

Redactor en Cap

Gabriel Gomila Jaume

Redactors i Col·laboradors

Joan Miralles Monserrat

Bartomeu Tauler Valens

Catalina Sastre Pericàs

Maria Roscar Miralles

Joana Martorell Nicolau

Andreu Genovart Orell

Joana Mas Mesquida

Fotògrafs

Pere Escales Mir

Bartomeu Tauler Valens

Andreu Genovart Orell

Dibuixants

Mateu Rigo Bonet

Catalina Sastre Pericàs

Administració

Aina Socías Miralles

Joana Ramonell Sastre

Com ja és costum els darrers anys, la nostra Banda de Música participà a Felanitx el passat 14 de desembre a la trobada de bandes de música de Mallorca. N'hi participaren vint-i-quatre i quasi un milenar de músics. Malgrat fos un dia nuvolat i brusqueta a estones, se celebraren tots els actes.

ALERTA⁴ LA CÀRES!!

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA

El President de la Premsa Forana

Montuïri, que ets d'enfora!
que ets d'enfora i lluny d'aquí!
Jo, d'ençà que en vaig sortir,
no em som alegrada una hora.
(C.P.M. III, 67)

Queda clar que això devia ser un temps. Avui, pràcticament, no hi ha distàncies. I, a més, hi ha Bona Pau, orgue de comunicació del poble i de contacte amb aquells que resideixen a altres llocs. La glosa en qüestió no té raó de ser avui per avui. Anys enrera no hi havia premsa forana, entre moltes altres mancances.

Però a Montuïri ja fa trenta-cinc anys que se produeix el miracle periòdic. Ara fa mig any just que celebràvem el número 400. Avui hi tornam per festejar aquestes tres dècades i mitja.

Jo, que ajud a dur endavant una revista del poble de les olles -Pòrtol- no puc estar de restar bocabadat d'admiració contemplant aquesta fita. També fa poc temps que hem celebrat el número 50 i el primer lustre. No hi ha diferència! Sabent els esforços i les suors que costa ésser puntuals al carrer no podem fer menys que contemplar amb respecte la vostra obra.

Enhorabona. I grossa. Per a Bona Pau i per a Montuïri. Ambdues estan íntimament unides com l'ungla i la carn. La revista ha entrat ja fa estona a la història de la vila. I de ple dret, altra en mancària!

Les coses ja no són com abans. Les persones i els pobles han avançat i hi ha hagut evolució. Montuïri, com els altres. I Bona Pau hi ha contribuït; hi està contribuint des de fa trenta-cinc anys. Faig vots perquè arribi al doble. I que ho poguem veure!

Biel Massot i Muntaner
Pòrtol, desembre del 86

Dotacions per a Montuïri

Entre els acrods presos darrerament pel Consell Insular figuren els següents pel que fa referència a Montuïri:

Dotar amb 285.000 pessetes la fira de la perdiu, 100.000 per a la 3.ª Edat, 250.000 a les Escoles per a la psicòloga i 2.378.110 pel pla d'instal·lacions esportives.

Per altra part veim que s'invertiran 28 milions de pessetes per a millores a la carretera Randa-Montuïri.

PSOE i Premsa Forana

Convocats pel PSOE i presidint el diputat Triay, el 20 de desembre, assistírem a Sineu els representants de les publicacions de Premsa Forana. Ens oferí un sopar a l'acabament del qual aquest dirigent volgué fixar la seva postura referent a una futura possible Llei de la Comunitat Autònoma sobre dotacions econòmiques a les nostres publicacions, decisió que, naturalment, fou ben rebuda per tothom.

Anglesos estudien Montuïri

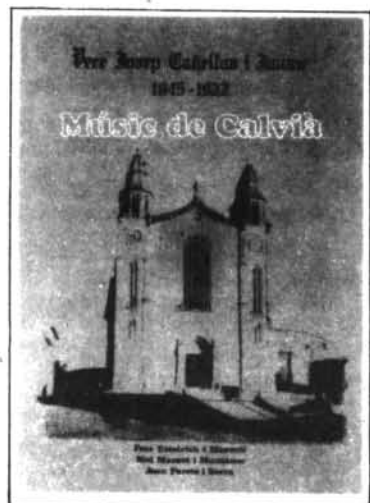
Sis joves (quatre al·lots i dues al·lotes) visitaren Montuïri a mitjan mes de desembre amb l'objectiu de fer un estudi sociocultural i geogràfic del nostre poble. Segons ens digueren també han fet el d'altres viles del pla de Mallorca.

Foren rebuts per Mossèn Andreu Genovart, el qual els va atendre, ja que domina l'anglès i li presentaren un extensíssim qüestionari sobre la nostra realitat.

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

Publicacions rebudes

L'Ajuntament de Calvià ens ha enviat la recent publicació sobre la vida i obra del músic d'aquell municipi Pere Josep Canyelles i Jaume, de la qual en són autors Pere Estelrich, Biel Massot i Joan Parets. Una obreta que a més d'oferir-nos la biografia de l'esmentat músic fa una introducció a la música religiosa a Mallorca i examina el seu estat durant el primer quart d'aquest segle.

Oratori de Cala Murta, Formentor - Mallorca

Aquesta altra publicacioneta «Matinal Cala Murta» conté l'homilia pronunciada pel Rvd. P. Antoni Martorell Miralles en ocasió de la 53 Diada de Cala Murta de Formentor, el dia 19 d'octubre passat, 64 aniversari de Mossèn Miquel Costa i Llobera, en la commemoració anyal del traspàs del poeta.

Patronat de Cultura

Hem rebut un resum de la informació econòmica del Patronat Municipal de Cultura on apareixen les despeses i ingressos de l'any passat.

Ens criden l'atenció les despeses per a la Fira, 295.300 Ptes.; pel Certamen Literari, 80.274; els vestits nous dels Cossiers, 111.308 Ptes.; Festes Patronals, 843.694 Ptes.; Banda de Música, 400.000 Ptes.; i, amb les altres despeses, en total sumen 3.046.050 Ptes.

En el capítol d'ingressos comprovam que les diverses subvencions del Consell Insular sumen 465.000 Ptes.; les de la Comunitat Autònoma, 343.000 Ptes.; l'Ajuntament aporta al Patronat 1.850.000 Ptes.; i tot això amb altres col·laboracions

i subvencions arriba a 3.079.171 Ptes.

D'aquesta manera, la diferència d'ingressos supera al de les despeses en 33.121 Ptes.

Ha passat 1986

S'acabà l'any 1986, com tots, amb notes positives i negatives, les quals el lector trobarà esmenussades i resumides en els escaients apartats d'aquest número.

Si les festes de Nadal foren gelades en quant a temperatura, per a cap d'any —sense neu a les muntanyes— ja poguérem gaudir d'uns dies delitosos.

I per molts d'anys!

Molts d'anys

BANCA MARCH

Tercera Edat

Tres matrimonis de la 3.ª Edat de Manacor visitaren el nostre menjador de Ca Ses Monges i el local social de «Ca s'Escolà».

Se'n tornaren molt complaguts de l'experiència del nostre poble i amb el desig de prendre'n model.

Activitats del desembre de la 3.^a Edat

Durant el mes passat foren moltes les activitats que tingueren: el diassabte, dia 6, quasi tots els que pogueren —eren més de cent— participaren a la festa i sopar de matances que es feu a «La Ponderosa» de Felanitx. La festa, molt animada, acabà amb un ball i tots tornaren gojosos a primera hora del vespre.

Dia 18, dijous, Margalida Borràs, de Ciutat, pronuncià una xerrada a Ca s'Escolà amb el tema «Com disfrutar de la vellesa».

Dia 20, convidats pel Consell Insular, en el Teatre Principal de Ciutat pogueren assistir a la representació de la sarsuela «Doña Francisquita».

«Com preparar Nadal» fou el tema que dia 23 va pronunciar a «Ca s'Escolà» Mossen Andreu Genovart. Amb el vídeo, la conferència fou molt agradable.

I finalment, el 24, a la sortida de mati-

nes, tengueren un «brindis» de companyerisme per a desitjar-se mútuament «Bones Festes»; i l'horabaixa del dia 30, a la «Festa d'acomiadament de l'any

1986», a més de l'alegre música ambiental, no hi mancà la xocolatada amb ensaïmades, torró i xampany. I tot amb el desig de la l'any que ve no en falti cap.

CUINAR EN CASA

CALAMARS FARCITS

Omplir els calamars amb les seves cames, gambes (de les que ja vénen pelades), musclos, all i juevert picat ben petit. Es cusen amb un escuradents.

Salsa

Se sofregeix una ceba i dues tomàtiques, es fan bullir els calamars fins que siguin cuits. Posar-hi all i juevert picat i dos pebres vermells torrats.

Recepta de
Maria Pericàs Martorell
de «S'hort de Son Company»

CORREDURIA DE SEGUROS GOMILA S.A.

No venem seguros, els comprem per a vostè

Noves oficines a Montuïri

Domicili social

Plaça Ramon Llull, 22 - Tel. 55 13 56 - Manacor

Sucursals

Palma: C/. Reina Esclaramunda, n.º 1-A, 3.º - Tel. 72 28 62
Montuïri: C/. Jaume II, n.º 4 - Tel. 64 60 43

ELS MONTUÏRERS DE CATEGORIA NACIONAL

Gabriel Matas Alcover

FITXA TÈCNICA:

Va néixer el 12 de setembre de 1966.

Va començar jugant amb els benjamins, alevis i infantils del Montuïri i el darrer any d'infantil amb el Cide. El primer any de juvenil va haver d'anar a Algaida perquè aquí l'equip estava sancionat per haver-se retirat de competició. Va tornar a Montuïri al recentment constituït equip juvenil. Dos anys en aquesta categoria i dos a III divisió nacional.

Com a entrenador ha tengut a Biel Timoner en el Cide, Toni Simó a Algaida; Joan Verger Ramonell, Francesc Ramis, Sebastià Miralles, Pep Dols i Llorenç Amengual a Montuïri.

—Quin és el teu millor record com a jugador?

—Fora dubtes, l'ascens a II regional amb els juvenils del Montuïri.

—Ets el jugador montuïrer que més partits ha jugat enguany a III?

—No ho sé. En Joan Verger i En Llorenç Bauzá també n'han jugat bastants. En Benet Campins hauria estat alineat més vegades, però degut a una lesió no ha pogut fer-ho regularment. També destacaria l'oportunitat que donaren a Jaume Pocoví, que ja era hora!, i és una llàstima que no li hagin donat continuïtat. I també crec que és una llàstima que a Rafel Fullana i Toni Nicolau no n'hi donin cap perquè se la mereixen.

—Quants són, idò, els partits en què has actuat?

—De les 17 jornades de lliga, a uns 13 o 14 partits. Els 10 darrers els he jugat tots complets.

—De quin n'estàs més satisfet?

—Del 3-0 en front del Manacor, ja que vam oferir un alt nivell de joc i a més es va guanyar per un bon tanteig a un gran rival.

—Què trobes de tots aquests jugadors montuïrers que, en arribar a 18 anys, no poden jugar a III divisió? Quina solució hi veus?

—Crec que el millor que es podria fer seria crear un equip filial de categoria regional i que tots hi poguessin jugar. Així, un dia o altre, tendrien l'oportunitat de pujar al primer equip, ja que una lliga és molt llarga.

—Com veus la present temporada en conjunt?

—Enguany no hi ha la il·lusió que hi hagué l'any passat, tant per part de l'afició com dels jugadors. Entre nosaltres no hi ha tant bon ambient i no hi ha tanta afició com aquests anys passats. L'afició de Montuïri és freda i crítica a més que no t'anima.

—...i el joc del Montuïri actual?

—Resulta molt irregular. S'han fet partits bons amb equips teòricament superiors i, en canvi, amb equips pràcticament inferiors, s'ha jugat malament i s'ha perdut.

Gràcies, Gabil!

GABRIEL GOMILA

MES POLIESPORTIU FIRA

Organitzat per l'Associació de Pares s'han celebrat al llarg del mes de desembre i finals de novembre cinc jornades de promoció de l'esport escolar. A Montuïri han vingut col·legis de la comarca per jugar a escacs, futbol-sala i bàsquet. Els equips de la nostra escola han jugat contra Sant Jordi, Santa Eugènia, Verge Montission de Porreres, Escola Nova de Porreres, Sineu i Maria de la Salut.

FUTBOL

RESULTATS CORRESPONENTS
AL MES DE DESEMBRE

III divisió

Montuïri, 0 - P. Santa Eulàlia, 0.
Isleño, 0 - Montuïri, 0.
Montuïri, 1 - Ferreries, 1.
Escolar, 2 - Montuïri, 1.

Juvenils

Petra, 3 - Montuïri, 3.
Montuïri, 4 - Cardassar, 2.
Alcúdia, 1 - Montuïri, 2.
Montuïri, 4 - Santanyí, 2.

Infantils

Sant Francesc At., 2 - Montuïri, 1.
Montuïri, 5 - Son Roca At., 0.
Santanyí, 3 - Montuïri, 1.

Alevis

Montuïri, 0 - Can Picafort, 3.
Maganova, 1 - Montuïri, 2.
Montuïri, 1 - Sant Francesc At., 3.

Benjamins

Montuïri, 0 - Cardassar, 0.
Barracar, At., 1 - Montuïri, 1.
Montuïri, 4 - Badia Cala Millor, 1.

Aficionats

Es Puig, 1 - T.J. Xamena, 1.
Es Puig, 3 - Veterans La Real, 2.
Portes Sanz, 3 - Es Puig, 0.
Es Puig, 5 - Autocars Grimalt, 0.

L'equip del Montuïri que el 9 de novembre guanyà al Constància d'Inca.

PLUVIOMETRE

Aigua caiguda en el mes de desembre
per metre quadrat:

Dia 8	7 litres
Dia 9	4,6 litres
Dia 10	3,9 litres
Dia 11	2,7 litres
Dia 14	2,5 litres
Dia 22	19 litres
Dia 23	3,10 litres

Total	42,80 litres
-------	--------------

RESUM ANUAL

Gener	48,1 litres
Febrer	63,5 litres
Març	26 litres
Abril	75,2 litres
Maig	9,5 litres
Juny	40,9 litres
Juliol	63,8 litres
Agost	
Setembre	101,9 litres
Octubre	75,6 litres
Novembre	58,3 litres
Desembre	42,8 litres

Total	605,6 litres
-------	--------------

El dia més plujós fou el 13 de juliol amb 61,2 litres per metre quadrat. I encara hem d'afegir que des del 27 de desembre de 1980 no hi havia hagut cap dia que hagués caigut tanta aigua a Montuïri. Ni cap any, des del mateix 1980, que hagués plogut tant com aquest passat.

DEMOGRAFIA

novembre-desembre 1986

NAIXEMENTS

19-XI-86: Lluïa Consuegra López, filla de Francisco i Josefa.

19-XII-86: M.ª Monserrat Català Mayol, filla de Llorenç i Joana.

MATRIMONIS

20-XI-86: Maria Pocoví Pocoví amb Joan Gelabert Capellà.

6-XII-86: Rafel Massanet Barceló amb Margalida Mut Martorell.

DEFUNCIONS

7-XII-86: Catalina Coll Vallespir, viuda, 95 anys, «Son Trobat».

28-XII-86: Antoni Arbona Martorell, casat, 86 anys, «Patró».

31-XII-86: Bartomeu Rigo Miralles, viudo, 89 anys, «Muix».

RESUM DE L'ANY PASSAT

Naixements, 17 (8 nins i 9 nines).

Defuncions, 36 (19 homes i 17 dones).

Pèrdua 19 (11 homes i 8 dones).

Matrimonis, 8.

*Quan un no vol,
dos no es barallen.*

Catalina Coll Vallespir, de «Son Trobat», era la dona més vella de Montuïri. Morí dia 7 de desembre als 95 anys. Que descansi en pau.

ELS GLOSATS DE L'AMO EN MIQUEL «PARRÍ»

Segons conta l'amo En Miquel, es mes de juny no va rebre sa nostra publicació BONA PAU. I, per això, va fer aquesta glosa:

Fulles de la BONA PAU,
pareix que vos heu perdudes,
o bé és que heu tornades mudes
o de mi vos oblidau;
si d'aquest modo actuaui,
jo prendre altres mesures!

Dia 9 de desembre prop passat, es va destirar d'aquestes, amb motiu d'un socaire succeït a ses matances de ca ses Monges:

Un grapat de matancers
es porc'naren a matar,
i quan el'naven a pelar
s'animalet s'escapà
i l'anaren a'gafar
allà deçà Son Fornés;
sang no en va tenir de més,
no en pogueren «emplear»,
que tota la «derramà»
correguent p'es sementers.

Amb motiu d'es casament tan celebrat de l'amo En Pep Xamena i madò Joanaina «Prats», va dir aquests mots:

Me vull desfer d'aquest feix
perquè el trob massa pesat:
que aquest camí que heu triat,
jo vos vull dir amb humildat
que sigui tan acertat
com desig per mi mateix!

COM FORMIGUETES

Quan, caminant per la muntanya trobam un pas difícil damunt roca tallada o per damunt un penya-segat, molts tenen torn de cap i els resultaria impossible travessar si un bon amic o company no s'hi posàs devora, tapant la vista de l'abisme, del buit que atreu i fa por... Llavors, confiat en l'amic, superarà la prova del pas difícil.

És ben semblant a aquestes la nostra situació. Ens veim com a simples formiguetes davant tants de problemes... Perquè, què pot fer un pobre cristià o una dèbil comunitat davant un món tan complicat, davant una societat tan tecnificada, davant poders econòmics - culturals - militars tan gegantins? Què podem fer davant estructures socials i polítiques tan consolidades i ben defensades? Som petites formigues, i res més; tenim la sensació d'abisme als peus, d'un buit que estira i mareja, fa venir torn de cap.

Aquell qui ens comunica la força i el coratge és el Senyor. El mateix que envià el petit i jove David contra el forçarrut Goliat. El mateix que va convertir Maria, dona senzilla d'un petit llogaret, en una dona nova. El mateix que va fer d'aquell grupet de pescadors ignorants de Galilea la llavor d'un poble nou: l'església. És la força del Senyor, la que ens acompanya i ens lleva la por. És el Senyor Ressuscitat que és present, ben prop de nosaltres.

I les senyes que Déu ha arribat, que el seu Regne es va complint són els fets d'alliberació de les persones: «els cecs hi veuen, els invàlids caminen... els sords hi senten, els desvalguts entenen l'anunci de la Bona Nova. I feliç el qui no es desenganyarà de mi...».

Els signes que ens acrediten com a seguidors de Jesús hauran de ser signes de servei, de bondat, de disponibilitat, de donar la mà als nafrats de la vida. Quan estimem amb fets, podran creure que la nostra fe és autèntica.

BARTOMEU TAULER

PROGRAMA D'ACTIVITATS PARROQUIALS

GENER 1987

CATEQUESI - SEGON TRIMESTRE

El diumenge, 11 de gener, tornarem seguir la Catequesi per a Primer i Tercer, que coordinen una dotzena de joves i al·lots de la nostra parròquia.

També seguirem amb els altres cursos, el dimarts 13, i el dimecres 14 de gener.

El dilluns, dia 12 de gener, reunió de catequistes per a programació, a les 8'45 del vespre, a la Rectoria.

Igualment seguim amb el grup de jovent, que es reuneix els divendres a vespre.

ST. ANTONI

La celebració de St. Antoni la farem el diumenge 18 de gener, a l'Ofici de les 11'30. A continuació: Beneïdes.

CURSET PREMATRIMONIAL

El dilluns dia 9 de febrer, comença un curset per a novis que s'hagin de casar dins els quatre o cinc mesos que vénen. Es començarà a Ca Ses Monges Franciscanes de Petrà i seguirà fins a divendres dia 13 de febrer.

AGRAÏMENT D'ACCIÓ SOCIAL

Els responsables del programa «Deixalles» de la Delegació d'Acció Social ens han fet arribar el seu agraïment per a totes les persones de Montuiri que han recollit i entregat material en desús, botelles, paper, cartó, etc. S'han pogut remetre prop de 5 camionades.

Ara, passada la primera fase, just rebrem cartó, botelles i electrodomèstics que siguin recuperables o mobles que es puguin restaurar.

Molt agraïts per la vostra col·laboració i esforç, que serveix per a donar feina.

COL·LECTA CÀRITAS - NADAL

Hem pogut enviar a Càritas: 73.445 Ptes., endemés de 15.300 Ptes. més per al programa «Atur-Vivenda». La parròquia de Montuiri s'està esforçant molt, ja que de fet no és una gran massa la que col·labora, i no obstant, sempre anam en augment en les colectes.

També, dia 30 de desembre es varen entregar a través de les Germanes Franciscanes de Sta. Creu més de 200 paquets d'aliments (arròs, sucre, embotats, sopa, sobrassades, etc.) per a famílies fortament necessitades.

BON DIA I BON ANY

Bon dia i bon any
als ulls guenyos
que reflecteixen pau.

Bon dia i bon any
a les boques a la biorxa
que prediquen germanor.

Bon dia i bon any
a les orelles sordes
que escolten gemecs.

Bon dia i bon any
a les mans tremoloses
que s'allarguen al malmés.

Bon dia i bon any
als peus descalços
que trepitgen la injustícia.

Bon dia i bon any
als cossos nafrats
que seràn models d'home nou.

Per a tots aquests tarats
dins un món d'impecables egoistes
des de Justícia i Pau:

BON DIA I BON ANY